
Program organizacyjny
i merytoryczny Domu
Literatury w Łodzi

Mateusz Sidor

Łódź, 6 maja 2019

I. Działania poświęcone literaturze i zagadnieniom okololiterackimi związane z wybitnymi dziełami i twórcami

1. Spotkania autorskie i z książką. To forma najliczniej reprezentowana w ofercie Domu Literatury. Każde spotkanie będzie dla uczestnika rekomendacją dobrej lektury. Spotkania pozostaną regularną ofertą instytucji, bo jest to forma bieżącej reakcji na nowości rynku wydawniczego w aspekcie artystycznym i społecznym. Zakres dyscyplin literackich obejmie prozę, poezję i dramat, a także książki wspomnieniowe, dzienniki, książki podróżnicze, historyczne, społeczne, stylu życia i dziecięce. Wśród zaproszonych gości znajdują się między innymi tacy autorzy jak Manuela Gretkowska, Joanna Bator, Olga Tokarczuk, Wiesław Myśliwski, Andrzej Bart, Jacek Dehnel, Szczepan Twardoch. Nowością będą roczne cykle spotkań realizowane przez prowadzącego na podstawie własnego autorskiego programu. Zaprosimy pisarzy, badaczy, dziennikarzy ze środowiska łódzkiego, ale też z innych polskich miast. Tematami cyklu będą *Kobiece pisanie*, poświęcone literaturze kobiet i *Wolność w czasie niepewnym* dotyczącej społeczeństwa i polityki. Goście będą reprezentować różnorodność perspektyw. Najważniejsze jednak jest, by spotkania w Domu Literatury miały charakter dyskusji i uwypuklały problemy, które poruszają dzieła literackie. Żywa rozmowa, również z udziałem przeciwstawnych opinii, będzie dla publiczności atrakcyjna. Formuła dyskusji przekona, że literatura to ważne zjawisko, które zadaje istotne pytania oraz celnie komentuje rzeczywistość.

2. Festiwal Puls Literatury – organizowany jest od 12 lat i zyskał wysoką markę na mapie polskich festiwali literackich. Jego walorem są pisarze, z którymi można się spotkać tylko w Łodzi, oraz równie ciekawi prowadzący. W czasie Pulsu przyznawana jest Łódzka Literacka Nagroda im. J. Tuwima, a także ogłaszane są rozstrzygnięcia konkursów literackich, w tym najstarszego, poetyckiego, im. Jacka Bierezina. Na niekorzyść Pulsu Literatury działa ograniczona promocja wydarzenia i tym samym liczba odbiorców, którą należy powiększyć. Inne zjawisko to natłok wydarzeń rozłożonych na zbyt długi, tygodniowy okres czasu. Z Festiwalu mogłyby zostać wyłączone gale przyznania nagród, w tym Łódzkiej Nagrody Literackiej, oraz warsztaty dla dzieci. Na kanwie festiwalowych wydarzeń ukonstytuowałyby się dwa nowe nurty: Literaturą po Łodzi - gale wręczenia nagród w konkursach literackich oraz Festiwal Książki dla Dzieci Pulsik Literatury.

3. Literaturą po Łodzi i Pulsik Literatury. „Literaturą po Łodzi” będzie dwudniowym wydarzeniem, który skupi finały konkursów literackich. W programie znajdzie się też konkurs jednego wiersza i czytanie performatywne dramatu. Należałoby też podjąć analizę zasadność

organizowanych konkursów literackich. Pulsik Literatury to festiwal książki dziecięcej, będącej dynamicznie rozwijającym się zjawiskiem na rynku wydawniczym. Festiwal obejmuje warsztaty dla uczniów szkół, zabawy literackie dla najmłodszych, promocje dobrej literatury dziecięcej, spotkania z twórcami. Będzie to jedyna książkowa impreza dla dzieci w regionie łódzkim oraz jedna z niewielu, i o innym charakterze, w całej Polsce.

4. Łódzka Nagroda Literacka im. Juliana Tuwima to najważniejsze wydarzenie organizowane przez Dom Literatury. Nagroda jest wizytówką nie tylko instytucji, ale całego środowiska literackiego i samego miasta. Potęguje komunikat o Łodzi kreatywnej, wspierającej pisarki i pisarzy. Należy umocnić pozycję nagrody w łódzkiej oraz krajowej opinii publicznej. Należy wokół niej budować działania merytoryczne i promocyjne, a motorem uczynić laureatów wszystkich edycji Nagrody, również przedwojennych. Pisarki i pisarze staną się jej ambasadorami. Z laureatami z ostatnich lat zostaną nagrane i opublikowane w internecie rozmowy jako trwałe ślady ich obecności. Ponadto w sezonie kulturalnym, w miarę możliwości laureatów (niektórzy są już wiekowi), dojdzie do spotkań w Domu Literatury pod hasłem „Laureaci Łódzkiej Nagrody Literackiej”. Przed zbliżającą się galą należy zadbać o współpracę z mediami. Efektem powinny być artykuły poświęcone nagrodzie i laureatom w mediach lokalnych, z naciskiem na obecność w mediach ogólnopolskich. Należy też zadbać o patronat ogólnopolskiej stacji telewizyjnej bądź gazety codziennej. Zbudować relacje z mediami społecznościowymi, które zajmują się książką i literaturą, bo niektóre, jak *booklips.pl*, posiadają wielu użytkowników. Istotna będzie współpraca z Uniwersytetem Łódzkim, którego pracownicy uczestniczą w jury, a który mógłby propagować nagrodę w swoich kanałach informacji. Dom Literatury wyprodukuje też klip rozmowy z laureatem, który zostanie rozpropagowany po publicznym ogłoszeniu werdyktu. Warto również przygotować materiały wideo z kandydatami do nagrody, których nazwiska podawane są z wyprzedzeniem. Działania promocyjne zbudują atmosferę oczekiwania na galę finałową, która powinna ulec modyfikacji. Na przykład częścią gali stanie się konferencja prasowa z laureatem, władzami miasta i jury oraz następujące po niej spotkanie z czytelnikami. Reorganizacja ma na celu zintensyfikowanie bezpośredniego kontaktu laureata z czytelnikami i mediami.

5. Konkurs na debiut stanie się nową inicjatywą instytucji. Dotyczyć będzie prozy, do udziału zaproszeni zostaną dorośli debiutanci. To skuteczna i oczekiwana przez odbiorców formuła, inspirująca do tworzenia i aktywizująca łódzkie i regionalne środowisko twórców. Efektem będzie publikacja książki oraz jej promocja przez Dom Literatury. Kolejną inicjatywą mogą stać się rezydencje literackie. Miasto Łódź w tym roku przygotowuje pierwszą edycję

rezydencji artystycznych. Dom Literatury mógłby stać się operatorem i moderatorem merytorycznym stworzenia warunków do pracy przyjezdnym twórcom. Przygotowałby program pobytu, zadania dla rezydenta, zorganizował warsztaty, spotkania z jego udziałem oraz publikację.

6. Uważam, że do organizowanych przed Dom Literatury konkursów powinien powrócić konkurs dramaturgiczny, którego pierwsza edycja odbyła się w 1999 roku, wtedy w Śródmiejskim Forum Kultury. Reaktywacja konkursu to powrót do grona nielicznych imprez wyróżniających dramaturgię w Polsce. Łódzki konkurs to między innymi debiut Michała Walczaka ze słynną sztuką *Piaskownica*. Konkurs domknie wachlarz dyscyplin literackich obecnych w Domu.

II. Animowanie działań związanych z szerzej znanymi autorami oraz działania inspirowane literaturą

Literatura to nie tylko kanon lektur i wybitni współcześni pisarze, ale też książki popularne wśród czytelników. Kryminały, romanse, fantasy, pozycje podróżnicze, naukowe, biografie to gatunki, które będą obecne w Domu Literatury. Takie otwarcie przyciągnie do instytucji większą ilość odbiorców, którzy potencjalnie zainteresują się pozostałą ofertą instytucji.

1. Spotkania z autorami. Dom Literatury będzie zapraszał autorów znanych z list bestsellerów bądź popularnych wśród czytelników. Warto sięgnąć do lubianej przez młodych łodzian literatury fantasy i science-fiction, rzadko goszczącej w instytucjach kultury.

2. Dom Literatury będzie upowszechniał również zjawiska okołoliterackie, czyli dyscypliny sztuki oparte na dziełach literackich bądź je przetwarzające. Do takich należy film i teatr. Instytucja (wcześniej Śródmiejskie Forum Kultury) była siedzibą utytułowanej grupy teatralnej Dziewięćsił, której profil artystyczny opierał się na dobrej literaturze. Warto wrócić do tej tradycji. Oferta instytucji w tym zakresie będzie oparta na następujących projektach:

- Cykl wydarzeń związanych z filmem. Łódź to Miasto Filmu i Dom Literatury włączy do programu wydarzenia związane z tą dyscypliną sztuki. Odbywać się będą spotkania ze scenarzystami i reżyserami poświęcone problemowi adaptacji literatury. Jednym z tematów mogą być różnice fabularne w „Ziemi obiecanej” Andrzeja Wajdy i Reymontowskiej powieści.
- Czytania performatywne współczesnych sztuk teatralnych z udziałem łódzkich aktorów, oparte na konkursie i warsztacie dramaturgicznym.

- Działalność pracujących w Domu grup artystycznych, opierających repertuar na literaturze: teatru seniorów „BiBaBo” oraz grupy wokalne.

- Przegląd Małych Form Teatralnych Letnia Scena. Organizowany jest od 20 lat i do niedawna był jedyną wakacyjną propozycją teatralną w mieście. Każdy spektakl wypełnia salę publicznością, co potwierdza, że Przegląd zbudował markę i jest łodzianom potrzebny. Do Do Przeglądu, obok przebiegu konkursowego, zaprosimy spektakle mistrzowskie, wyrosłe na gruncie dobrej literatury. Takie spektakle posiadają w repertuarze na przykład Janusz Gajos czy Anna Seniuk.

3. Dom Literatury wzmocni ofertę dla seniorów. Będą to dwa działania: akcja Opowiadacze oraz konkurs na dzienniki i wspomnienia. Opowiadacze to formuła *storytellingu*, czyli opowiadania historii przed publicznością. W Domu Literatury opowiadaczami staliby się seniorzy, a historiami ich osobiste relacje. Konkurs na dziennik i wspomnienia objąłby prace pisane, dotyczące przeżyć osobistych seniorów. Obie inicjatywy połączyłyby się w wydarzenie Opowieści Ludzi Dojrzałych. To propozycja celująca w potrzeby seniorów, którzy pragną wypowiedzieć swoją historię, wyrazić swoją osobowość i sceniczne umiejętności. To pomysł na podwyższenie poczucia wartości tej grupy i degresję wykluczenia wynikającego z mniejszych kompetencji cyfrowych.

4. Dom Literatury stanie się lokalnym liderem inicjatyw ogólnopolskich, takich jak Narodowe Czytanie. Ta akcja to dobry nośnik dla promocji działań Domu Literatury. Do akcji można by włączyć przedstawicieli środowisk, którzy pozwolą dotrzeć do grup mniej zainteresowanych ofertą kulturalną instytucji. To postacie łódzkiego sportu, przedsiębiorcy i aktorzy. Inną ogólnopolską inicjatywą jest rok poświęcony Gustawowi Herling-Grudzińskiemu. Niewiele się w Łodzi dzieje w związku z tą postacią. Warto przygotować spotkanie poświęcone jego twórczości, zaprosić specjalistów spoza Łodzi, przeprowadzić kampanię internetową wokół jego twórczości. Dom Literatury przygotowuje też program działań wokół postaci Leopolda Tyrmanda, któremu został dedykowany rok 2020.

III. Działania edukacyjne i podniesienie czytelnictwa

Według badań Biblioteki Narodowej w 2018 roku do przeczytania przynajmniej jednej książki przyznało się 37 procent Polaków. Jednocześnie ci, którzy czytają, mają problem z wyborem lektur na zatłoczonym rynku książki. Dom Literatury ma do odegrania rolę jako lidera edukacji kulturalnej w sferze literatury i czytelnictwa. Na instytucji spoczywa obowiązek podnoszenia tych kompetencji, implementując politykę UMŁ zawartą w dwóch dokumentach: *Polityce rozwoju kultury* oraz będącej jego rozwinięciem *Programie wsparcia*

i rozwoju edukacji kulturalnej. Dom Literatury, jak i pozostałe instytucje, jest realizatorem obu dokumentów.

1. Zostanie wzmocniona działalność warsztatowa prowadzona przez pracowników Domu oraz zaproszonych gości. Piszący łodzianie będą rozwijać talenty we wszystkich grupach wiekowych obejmujących prozę, poezję i dramat. Utwory, będące owocem warsztatów, zostaną opublikowane w druku i mediach elektronicznych. Twórczość warsztatowa wesprze i stanie się zasobem dla konkursu na debiut literacki. Zostaną wprowadzone spotkania *master class*, czyli warsztaty prowadzone przez wybitne pisarki i pisarzy. To działanie wzmacniające i kreujące środowisko literackie oraz inspirujące do twórczości literackiej.

2. Wspomniane badania Biblioteki Narodowej wykazały, że czytanie książek to praktyka przestrzeni prywatnej. Polacy czytają w domach, w środkach transportu lub na urlopie. Dom Literatury rozpocznie akcję edukacyjną „Czytacze”, która odpowie na te preferencje. Najważniejszym narzędziem akcji stanie się katalog „Książek do Czytania”. Pracownicy instytucji wybiorą wartościowe pozycje książkowe, reprezentujące różne gatunki i dziedziny pisarstwa. Aktualizowany co miesiąc katalog zostanie opublikowany w internecie. Akcja „Czytacze” będzie skierowana do osób powyżej 14 roku życia. Formułą stanie się *Reading Challenge*, czyli „wyzwania czytelniczego”. Uczestnicy akcji edukacyjnej otrzymają listę tekstów do czytania opartej na katalogu „Książek do czytania”. Nie będą to jedynie książki drukowane, ale również dłuższe teksty na nośnikach cyfrowych – ebookach, laptopach, telefonach. Na podstawie lektury czytelnik stworzy dziennik zawierający wrażenia i przemyślenia o lekturze. Etapy akcji to przeczytanie kolejnych proponowanych tekstów. Finał zakłada publikację najciekawszych dzienników z lektury i nagrody rzeczowe. Będzie to program cykliczny i całoroczny. Akcja przekroczy ramy instytucji i pozwoli na indywidualny i komfortowy wybór formy uczestnictwa. Partnerem „Czytaczy” może stać się Biblioteka Miejska, która wesprze uczestników swoim księgozbiorem oraz powiększającą się bazą ebooków. Do akcji edukacyjnej zostaną zaproszone między innymi szkoły i Uniwersytety Trzeciego Wieku. „Czytacze” to odpowiedź na wspomniane wyżej preferowane formy czytania Polaków, którzy ponadto coraz chętniej korzystają z nośników cyfrowych. Celem będzie wykreowanie nawyku czytania oraz kompetencji w indywidualnym doborze lektur.

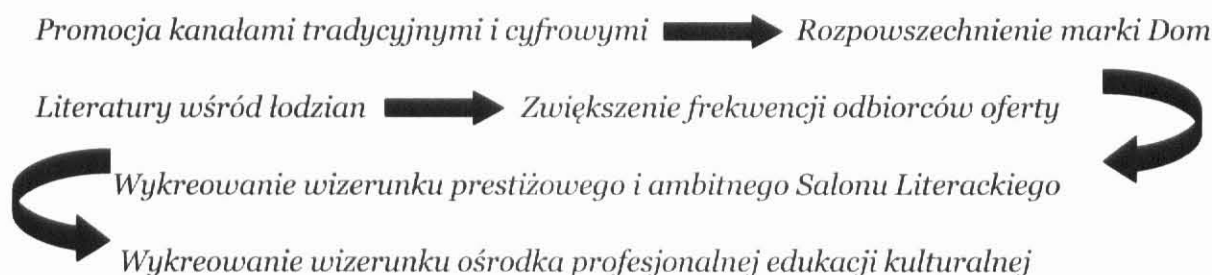
3. Młodzież i dzieci szkolne zostaną włączone do programu edukacji kulturalnej poprzez zbudowanie relacji z nauczycielami. Oferta edukacyjna Domu Literatury obejmie warsztaty literackie, spotkania z autorami, konspekty lekcji czy gry literackie. Przedmiotem oferty stanie się literatura najnowsza, przede wszystkim związana z regionem łódzkim. Nakierowana będzie na zachęcenie młodzieży do czytania poprzez dotarcie do ich zainteresowań,

autorytetów, pasji, ulubionych postaci z literatury popularnej. Dom Literatury zbuduje trwałe relacje z nauczycielami, organizacjami pozarządowymi, Wydziałem Edukacji UMŁ, regularnie monitorując relacje z tymi podmiotami. Oferta będzie realizowana w siedzibie Domu oraz partnerów. Działania na polu edukacji czytelniczej i literackiej postawią sobie następujące cele: • podniesienie poziomu wiedzy o literaturze współczesnej • uzupełnienie kompetencji nauczycieli i animatorów w zakresie form edukacji czytelniczej i wiedzy o współczesnym rynku książki • inspirowanie i mentoring młodych talentów literackich • dostarczenie rodzinom oferty zajęć w ich czasie wolnym. W Programie bardzo ważną będzie współpraca z Biblioteką Miejską, instytucją również realizującą programy czytelnicze. Wspólne akcje edukacyjne, wzajemna wymiana zasobów merytorycznych i zbiorów stanie się podstawą współpracy.

4. W Domu Literatury będą prowadzone stale, regularnie odbywające się zajęcia dla dzieci: „Sobota z ilustracją” – warsztaty z ilustracji książek i zabaw literackich dla rodziców i młodszych dzieci oraz „Superbohater” – zabawy pedagogiczne z postaciami literackimi. Zajęcia odbywać się będą w weekendy, kiedy zapotrzebowanie na działania dla dzieci jest największe. Dla grup zorganizowanych, głównie szkolnych, Dom Literatury przygotuje ofertę edukacyjną w zakresie promocji czytelnictwa i dobrych lektur.

5. Dom Literatury stworzy na bazie własnych zbiorów wypożyczalnię książek, które to zadanie wynika ze statutu instytucji. Wypożyczalnia udostępni publikacje Domu Literatury, pozycje podarowane instytucji, a także otworzy punkt wymiany książek. W Domu Literatury będzie stanowisko do zapoznania się z katalogami Biblioteki Miejskiej i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej. Wypożyczalnia oraz katalog „Książek do czytania” staną się też wsparciem comiesięcznej akcji „Dom Literatury poleca”. Instytucja zarekomenduje na swojej stronie internetowej oraz na portalach społecznościowych dobrą książkę w formie recenzji, tła historycznoliterackiego i wskazania miejsca wypożyczenia pozycji; biblioteki czy wypożyczalni Domu. Badania Biblioteki Narodowe wskazują, że Polacy najchętniej czytają tytuły polecane przez innych, oraz że wzrasta znaczenie bibliotek, dlatego Dom odpowie i na te oczekiwania czytelników.

IV. Promocja i współpraca z podmiotami zewnętrznymi

1. Marka Domu Literatury to jakość oferty. Priorytetem stanie się zdynamizowanie marketingu instytucji, która obecnie niewystarczająco wykorzystuje możliwości promocji internetowej. Strona instytucji stanie się dynamicznym medium o literaturze, redagowanym na bieżąco i regularnie, a oprócz informacji o ofercie znajdą się materiały multimedialne. Działania promocyjne będą prowadzone następującymi metodami:

- Publikowanie na stronie Domu Literatury recenzji polecanych książek, materiałów edukacyjnych na bezpłatnej licencji, fragmentów wydanych przez Dom książek oraz publicystyki z czasopism wydawanych obecnie i w przeszłości przez Dom, filmowe relacje ze spotkań z pisarzami.
- Media społecznościowe instytucji będą pozyskiwać więcej odbiorców, a treści zamieszczane kierować do obszerniejszych materiałów na stronie internetowej. Dojdzie do ścisłej współpracy z komórką informacyjną Wydziału Kultury oraz Biura Promocji i Nowych Mediów UML.
- Dom Literatury będzie obecny w miejscach uczęszczanych przez różne grupy docelowe w formie promocji plakatowej i ulotkowej. Dzieci, młodzież, rodzice – w instytucjach oświatowych, osoby dorosłe – w przestrzeni miejskiej, seniorzy – na Uniwersytetach Trzeciego Wieku.
- Uważam, że Dom Literatury mógłby znaleźć stałe miejsce promocji marki w przestrzeni miejskiej w formie nośnika ogłoszeniowego lub obiektu małej architektury usytuowanych w obszarach rewitalizowanych przez UML.
- Szczególny nacisk zostanie położony na promocję flagowych wydarzeń Domu Literatury: Festiwalu Literackiego Puls Literatury oraz Nagrody Literackiej im. J. Tuwima. Kluczowa i niezbędna będzie współpraca z mediami oraz intensywne działania własne. Metody promocyjne zostały opisane w części o nagrodzie.

2. Dom Literatury zacieśni współpracę z instytucjami edukacyjnymi, jako strategicznym partnerze w realizowaniu edukacji kulturalnej. Najważniejsze będzie wypracowanie stałych relacji z nauczycielami i dyrektorami placówek. Dom będzie współpracował z organizacjami pozarządowymi w ramach organizacji imprez, a także aplikowania o środki zewnętrzne. Instytucja obecnie współpracuje z łódzkim oddziałem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, fundacją Na rzecz kultury łódzkiej Plaster, fundacją Carpe Diem. Należy kontynuować kooperację z tymi podmiotami, a także zabiegać o współpracę z innymi organizacjami kulturalnymi. Ma to szczególne znaczenie dla aplikowania o zewnętrzne środki finansowe do Instytutu Książki, prowadzącego programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Należy również podjąć współpracę z utworzonym w lutym 2019 roku Instytutem Literatury, którego zapowiadana działalność dotyczyć będzie rozwoju czytelnictwa i integracji środowiska pisarek i pisarzy.

V. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

1. Dom Literatury nawiąże współpracę z instytucjami kultury, dla których edukacja kulturalna i literatura stanowią jedno z obszarów działania i narzędzi pracy. Szczególne relacje nawiązane zostaną z instytucjami pracującymi z widzem dziecięcym i młodzieżowym, takimi jak Teatr Arlekin i Teatr Pinokio, którego przyszła siedziba przy ulicy Sienkiewicza znajdzie się w bezpośrednim sąsiedztwie Domu Literatury. Współpraca wesprze na przykład weekendowe zajęcia dla dzieci, festiwal Pulsik Literatury czy urodziny Juliana Tuwima. Dom nawiąże współpracę z Łódzkim Centrum Wydarzeń wokół wydarzeń planowanych na ulicy Piotrkowskiej. Święto Łodzi będzie okazją do prezentacji poetów młodego pokolenia czy zorganizowanie spaceru śladem łódzkich pisarzy. Podjęta zostanie współpraca z domami kultury w zakresie organizowania oferty półkolonijnej w czasie wakacji i ferii zimowych. Istotna będzie współpraca przy wzajemnym promowaniu wydarzeń Domu oraz innych instytucji kultury.

2. Wśród łódzkich instytucji Dom Literatury szczególnie blisko będzie związany z Biblioteką Miejską oraz Mediateką. Obie instytucje mają zbieżne pola działania, dotyczy to przede wszystkim promocji czytelnictwa, w tym spotkań z twórcami, tworzenia warunków dla inicjatyw mieszkańców, spotkań autorskich i działań lokalnych. Sądzę, że wskazana jest głębsza integracja z Biblioteką Miejską na wymienionych polach. Inicjującą metodą współdziałania może być wzajemne informowanie o ofercie i wydarzeniach na stronach internetowych i portalach społecznościowych partnerów. Wymienioną wcześniej formą będzie też punkt informacji bibliotecznej w Domu Literatury. Obie instytucje będą organizować wybrane spotkania autorskie, wnosząc atuty, takie jak położenie Domu

Literatury, potencjał merytoryczny w postaci moderatorów, baza noclegowa. Uważam, że współpraca zostanie skierowana do szczególnie trudnego do pozyskania odbiorcy; osób w wieku 12-18 lat. W tym kontekście ważne będzie powstanie Mediateki, która na rozpoczęcie działalności przy ulicy Moniuszki. Dom Literatury będzie jej partnerem merytorycznym w zakresie animowania i organizowania działań literackich i okołoliterackich.

VI. Dom Literatury wobec „Polityki rozwoju kultury 2020+ dla Miasta Łodzi”

Statut Domu Literatury wyraźnie wskazuje obowiązki instytucji wobec polityk kulturalnych Urzędu Miasta Łodzi: [instytucja] *prowadzi wielokierunkową działalność, zgodną z polityką kulturalną państwa oraz Miasta Łodzi*. Plan działania Domu Literatury w ramach „Programu wsparcia i rozwoju edukacji kulturalnej w Łodzi” został omówiony wcześniej. Jest jednym z działań celu operacyjnego „Polityki rozwoju kultury 2020+ dla Miasta Łodzi”, przyjętego w 2012 roku i uaktualnionego w 2018 roku. Poniżej odnoszę się do pozostałych celów strategicznych wskazanych w tym dokumencie.

- Cel strategiczny „Polityki...” „Tożsamość” – w 2018 roku został zaktualizowany poprzez dołączenie czytelnictwa. Instytucja będzie liderem edukacji czytelniczej w Łodzi. Inicjatywy, które temu posłużą: dla dzieci – „Superbohater”, „Sobota z ilustracją”, festiwal „Pulsik Literatury”, oferta edukacyjna dla szkół. Dla dorosłych będą to „Książki do czytania”, wypożyczalnia książek, akcja „Czytacze”.
- Cel strategiczny „Talenty: zachęcanie przedstawicieli sektora kultury do wybierania miejsca działań”. Dom mógłby stać się operatorem rezydencji artystycznych na polu literatury. Instytucja mogłaby skorzystać z celu operacyjnego „Wsparcie uznanych twórców kultury” i czasowo skorzystać z lokalu z zasobów miejskich do realizacji festiwalu Puls i Pulsik.
- Cel strategiczny „Uczestnik” – Instytucja będzie wspierać inicjatywy kulturalne mieszkańców poprzez udostępnienie zasobów infrastrukturalnych, sprzętowych i merytorycznych. Dom Literatury mógłby przeznaczyć wsparcie finansowe dla inicjatyw lokalnych, w ramach posiadanych środków.
- Cel „Zarządzanie” – profesjonalizacja zarządzania w instytucjach kultury i wsparcie procesu opracowania strategii marketingowej. Dom Literatury będzie we współpracy z Wydziałem Kultury dążył do stworzenia strategii.
- Cel „Odbiorca” – zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze. Wszystkie wymienione w programie działania mają na celu powiększenie liczby uczestników, w szczególności edukacja kulturalna oraz spotkania z popularnymi twórcami.

VII. Cele i zadania na okres trzech sezonów kulturalnych 2019-2021

2019

- Intensyfikacja promocji Łódzkiej Nagrody Literackiej, zmiany organizacyjne
- Działania poświęcone Gustawowi Herling-Grudzińskiemu

2020

I-VII

- Rozpoczęcie cyklu „Wolność w czasie niepewnym” oraz „Kobiece pisanie”
- Rozpoczęcie cyklu spotkań z popularnymi pisarkami i pisarzami
- Przegląd Małych Form Teatralnych z udziałem spektakli mistrzowskich
- Utworzenie katalogu „Książek do czytania”
- Rok Leopolda Tyrmanda

VII-XII

- Rozpoczęcie weekendowych warsztatów dla dzieci
- Intensyfikacja edukacji czytelniczej w szkołach
- Spotkania z laureatami Łódzkiej Nagrody Literackiej
- Wydarzenie Literaturą po Łodzi
- Konkurs dramaturgiczny
- Konkurs na debiut
- Łódzka Nagroda Literacka – osobne wydarzenie
- Rozpoczęcie działań dla seniorów: „Opowiadacze” i konkurs dzienników
- Pilotażowa edycja akcji „Czytacze” dla młodzieży
- Narodowe Czytanie z udziałem sportowców, osób niepełnosprawnych, seniorów i aktorów

2021

- Rozwinięcie akcji „Czytacze” o osoby dorosłe
- Wydarzenie „Opowieści ludzi dojrzałych”
- Utworzenie Programu edukacji czytelniczej
- Festiwal Pulsik Literatury
- Rozwinięcie oferty weekendowej dla dzieci
- Utworzenie wypożyczalni książek
- Zintegrowanie działań z Biblioteką Miejską i Mediateką

VIII. Organizacja Instytucji

1. Do końca 2019 roku w Domu Literatury zostanie przeprowadzona ewaluacja i badanie oraz zostanie postawiona diagnoza w zakresie działań merytorycznych, gospodarowania majątkiem rzeczowym i finansowym oraz kompetencji pracowników. Wnioski będą stanowić podstawę do ograniczania kosztów instytucji niezwiązanych z działalnością statutową i podniesienie wydatków na działania miękkie. Diagnoza pozwoli oszacować czy możliwe jest podniesienie przychodów, na przykład poprzez podniesienie stawki dla najemców okazjonalnych lub intensyfikacji płatnej oferty zajęć i wydarzeń. Dużym obciążeniem dla budżetu instytucji jest czynsz, sięgający 77 tysięcy złotych rocznie. To kwota, która znacznie wsparłaby działalność instytucji. Dom Literatury musiałby funkcjonować w miejskim lokalu, w którym możliwe jest zwolnienie z czynszu. Instytucja zajmuje pomieszczenia kamienicy przy ulicy Roosevelta 17, której remontowana jest fasada oraz wnęka bramowa. Jednak wynajmowany przez Dom lokal wymaga remontu, szczególnie dostosowania przestrzeni publicznej: holu, sceny, widowni i sanitariatów.

2. Diagnoza kompetencji pracowników pozwoli oszacować przygotowanie zespołu do podjęcia nowych zadań i ewentualnych korekt kadrowych. Zostanie oszacowany stosunek pracowników administracyjno-gospodarczych (obecnie 13 osób) oraz merytorycznych (11 osób) pod kątem potrzeb instytucji. Należy rozpatrzyć racjonalizację zatrudnienia i korektę podziału zadań. Przydział obowiązków zostanie dostosowany do zadań w sposób efektywny, w pełni wykorzystujący możliwości pracowników. W strukturze instytucji pojawi się stanowisko dla specjalistów z zakresu promocji oraz edukacji, które to działania są pilną potrzebą.

3. Merytoryczny i organizacyjny program działania został oparty się na sprawozdaniach finansowych i merytorycznych instytucji. Wynika też z osobistego doświadczenia współpracy z Domem Literatury i znajomości oferty od czasu jego powstania. Opiera się też na ocenie realnych i obecnych możliwości finansowych i kadrowych Domu Literatury. Uważam, że działanie Domu Literatury powinno być na bieżąco monitorowane. Będę dążył do organizowania, przynajmniej raz na pół roku, konsultacji z Organizatorem. Celem będzie ocena zgodności funkcjonowania Domu Literatury wobec „Polityki rozwoju kultury 2020+” bieżące oszacowanie skuteczności działań instytucji oraz reakcja na zaistniałe problemy. Monitoring instytucji jest jednym ze wskazań uaktualnionej w 2018 roku „Polityki rozwoju kultury 2020+”.

4. Harmonogram działań organizacyjno-administracyjnych:

2019 – zbadanie kompetencji pracowników, ewaluacja działań merytorycznych

2020 – reorganizacja struktury zatrudnienia oraz racjonalizacja budżetu

2021 – wprowadzenie zmian podnoszących efektywność zatrudnienia

IX. Jaki będzie Dom Literatury?

Dom Literatury to pierwsza w Polsce samorządowa instytucja zajmująca się literaturą i działaniami okołoliterackim. To miejsce doskonale promujące miasto, a w zakresie lokalnym ożywiający i tworzący życie literackie oraz kulturotwórcze Łodzi. W perspektywie strategicznej instytucja będzie integrować działania z innymi miejskimi instytucjami kultury posiadającymi zbieżne cele, tworząc we współpracy wielokierunkowy, multimedialny i nowoczesny organizm napędzający łódzką kulturę.

Misją Domu Literatury stanie się stworzenie Salonu Literackiego popularyzującego literaturę i kreującego łódzkie środowisko literackie. Misją stanie się wykreowanie instytucji, z której łodzianie będą dumni, i którą będą identyfikować jako prestiżową i odpowiadającą ich aspiracjom społecznym i kulturalnym. Misją będzie zachęcenie łodzian do czytania oraz inspirowanie do twórczości literackiej. Misją Domu Literatury to stworzenie miejsca, które stanie się atrakcyjne dla łodzian w każdym wieku, i które wypełnią aktywnością społeczną oraz ekspresją intelektualną i artystyczną.

KONIEC

